

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Innovatie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGBI-I / 103082322

Datum 18 december 2025
Betreft Beantwoording vragen over de EU-ruimtetwet

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de leden van D66 en JA21 over de EU-ruimtetwet kenmerknummer 178252, ingezonden 3 oktober 2025.

Vincent Karremans
Minister van Economische Zaken

Vragen van de Eerste Kamer met kenmerknummer 178252

Ons kenmerk
DGBI-I / 103082322

1

De leden van de D66-fractie vragen zich af of het niet-aanwijzen van één dienstverlener niet juist leidt tot onnodige fragmentatie binnen de Europese markt.

Antwoord

Het kabinet deelt het belang van het voorkomen van onnodige fragmentatie, maar acht het aanwijzen van één exclusieve dienstverlener daarvoor niet noodzakelijk of wenselijk in deze context. In de huidige praktijk ligt onder de Wet ruimtevaartactiviteiten (WRA) de verantwoordelijkheid voor veilige bedrijfsvoering bij de vergunninghouder, waaronder het gebruik van een geschikte botsingsvermijdingsdienst. Een vergunninghouder heeft immers een direct belang om botsingsrisico's actief te beperken, om schade, aansprakelijkheidsrisico's en verstoringen van de bedrijfsvoering te voorkomen. Er zijn meerdere aanbieders die botsingsvermijdingsdiensten aanbieden, zowel publiek als commercieel. De wet werkt daarom met open normen. Het doel van de wet is dat een vergunninghouder weet waar het ruimtevoorwerp zich bevindt, niet om de keuze voor één specifieke dienaar aanbieder op te leggen.

2

Ook vragen de leden van de D66-fractie graag om een toelichting op de voorgenomen uitzondering in de wet voor militaire ruimteobjecten en objecten met een nationaal veiligheidsdoel. Waarom acht u een volledige uitsluiting van deze categorieën noodzakelijk om de nationale veiligheid te waarborgen? Betekent deze uitzondering dat bedrijven die diensten of materialen leveren voor deze objecten niet hoeven te voldoen aan de voorgestelde eisen, zoals cybersecuritymaatregelen en vergunningsplichten?

Antwoord

Voor militaire ruimte-objecten en andere objecten met een nationaal veiligheidsdoel is een volledige uitsluiting van de civiele wet noodzakelijk om operationele geheimhouding, snelle besluitvorming en strategische autonomie te garanderen. De uitzondering betekent echter niet dat leveranciers vrijgesteld zijn van alle eisen: ze moeten wel voldoen aan een apart, defensie-specifiek regelgevingskader met even strenge (en vaak zelfs strengere) cybersecuritymaatregelen, licentie- en exportcontroles en sectorspecifieke certificeringen.

3

De fractieleden van JA21 vragen of u de totale kosten voor uitvoering (2026–2032) kunt uitsplitsen (inclusief registers, e-certificaten en toezicht). Hoeveel extra FTE zijn nodig bij de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI)?

Antwoord

De exacte uitvoeringskosten zijn op dit moment nog niet vast te stellen, omdat de onderhandelingen over de EU-ruimtetwet nog lopen en de taakverdeling tussen Europese en nationale autoriteiten nog kan wijzigen. Een kwantitatieve uitsplitsing

is daarom vooralsnog prematuur. Bovendien treedt de wet in principe pas in werking vanaf 1 januari 2030. De kosten zullen mede afhangen van de mate van aansluiting bij voornamelijk de Wet ruimtevaartactiviteiten (WRA). De Europese Commissie raamt de aanvullende uitvoeringslast voor lidstaten met bestaande kaders, zoals Nederland, op circa 1–2 fte. Het kabinet deelt deze raming deels, maar verwacht dat op termijn aanvullende investeringen in toezicht en uitvoering nodig kunnen zijn. Zodra het voorstel is aangenomen door het Europees Parlement en de Europese Raad, kan een beter onderbouwde raming van kosten en benodigde capaciteit worden gemaakt. Het kabinet zet zich nadrukkelijk in voor een proportionele uitwerking met beperkte uitvoeringskosten en regeldruk.

4

De fractieleden van JA21 stellen dat er meer administratieve lasten (rapportages, beheer van registers/e-certificaten) zullen zijn. Hoe voorkomt u dat er dubbel werk ontstaat bovenop nationale verplichtingen?

Antwoord

Het kabinet deelt de zorg over het risico op extra administratieve lasten en dubbel werk. Het kabinet zet er daarom op in dat de EU-ruimtetwet maximaal aansluit bij bestaande nationale en internationale verplichtingen, waaronder de Wet ruimtevaartactiviteiten (WRA) en geldende internationale verdragen. Uitgangspunt is dat bestaande nationale vergunning- en toezichtsystemen, zo veel mogelijk worden gebruikt en dat aanvullende EU-verplichtingen worden voorkomen. Waar Europese registers en e-certificaten worden ingevoerd, moeten deze aansluiten op nationale systemen, zodat bedrijven dezelfde informatie niet opnieuw hoeven aan te leveren.

5

Hoe blijft de democratische controle op gedelegeerde bevoegdheden van de Europese Commissie geborgd?

Antwoord

Voorgesteld wordt om de Europese Commissie de bevoegdheid te verlenen tot het vaststellen van regels ter aanvulling of wijziging van niet-essentiële onderdelen van het voorstel. Deze bevoegdheidsdelegatie kan echter te allen tijde worden ingetrokken door het Europees Parlement en/of de Raad (artikel 113, vierde lid, van het voorstel). De Europese Commissie heeft dan niet langer de bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen. Het intrekingsrecht heeft geen invloed op de rechtsgeldigheid van gedelegeerde handelingen die al door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Met het intrekingsrecht hebben het Europees Parlement en de Raad een politiek drukmiddel in handen om te bewerkstelligen dat de Europese Commissie een goed product aflevert wanneer zij gebruik maakt van haar bevoegdheid tot het vaststellen gedelegeerde handelingen. Het Europees Parlement en de Raad hebben voorts de mogelijkheid om binnen twee maanden (met een mogelijkheid tot verlenging) bezwaar aan te tekenen tegen een vastgestelde gedelegeerde handeling. In dat geval treedt de door de Europese Commissie vastgestelde gedelegeerde handeling niet in werking.

6

Welke heldere meetpunten gebruikt u om te toetsen of dit voorstel proportioneel is, en waarde toevoegt voor Nederland?

Antwoord

Het kabinet beoordeelt dit onder meer aan de hand van de volgende vragen die voortkomen uit het BNC-proces:

- Is EU-optreden noodzakelijk en gaan de maatregelen niet verder dan nodig, mede gezien in relatie tot bestaande nationale en internationale kaders (zoals de WRA, verdragen, NIS2 en CER)?
- Draagt het voorstel doeltreffend en doelmatig bij aan veiligheid, weerbaarheid, duurzaamheid en een goed functionerende interne markt?
- Is het voorstel juridisch houdbaar, onder meer wat betreft de rechtsgrondslag, bevoegdheidsafbakening en verhouding tot bestaande wetgeving?
- Zijn de administratieve lasten en uitvoeringsgevolgen aanvaardbaar voor bedrijven en bevoegde autoriteiten, met bijzondere aandacht voor mkb en start-ups?
- Is het voorstel uitvoerbaar en handhaafbaar binnen de beschikbare toezichtcapaciteit?
- Welke impact heeft het voorstel op de Nederlandse concurrentiekracht, het innovatievermogen en open strategische autonomie, zonder onnodige marktverstoring of handelsbelemmeringen te veroorzaken?

7

Hoe wordt innovatievrijheid beschermd tegen een dichtgetimmerd, uniform EU-regime? Kunt u garanderen dat kosten en regeldruk niet ontsporen—vooral voor het midden -en klein bedrijf (mkb) en start-ups? Welke maatregelen neemt u hiertoe?

Antwoord

Het kabinet zet zich er in de onderhandelingen nadrukkelijk voor in dat kosten en regeldruk proportioneel blijven en zo veel mogelijk tot een minimum worden beperkt, met speciale aandacht voor mkb en start-ups. Dit sluit niet uit dat kosten en regeldruk volledig uitblijven. Het kabinet zet erop in dat de EU-ruimtetwet toekomstbestendig, technologie-neutraal en doelgericht wordt ingericht. De verordening moet werken met open normen in plaats van gedetailleerde technische voorschriften, zodat partijen ruimte behouden om te voldoen aan veiligheids- en duurzaamheidsdoelen en innovatie niet wordt belemmerd. Daarnaast bepleit het kabinet dat de verordening aansluit bij erkende internationale standaarden en wordt toegepast volgens een risicogebaseerde en proportionele benadering, waarbij verplichtingen in verhouding staan tot het type activiteit, de omvang en het risicoprofiel van missies.

Meer specifiek zet het kabinet in op lichtere regimes en vereenvoudigde procedures voor kleinere marktpartijen, zodat innovatieve bedrijven niet onnodig worden belast.

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Innovatie

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

15 december 2025

Kenmerk

DGBI-I / 103082719

nota
TER BESLISSING

Eerste Kamervragen EU Space Act

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

De leden van D66 en JA21 hebben Eerste Kamervragen gesteld over de EU-ruimtetwet.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met verzending van de beantwoording van de Eerste Kamervragen naar de Eerste Kamer.

Kernpunten

- De Kamervragen hebben betrekking op het voorstel voor een EU-ruimtetwet en het BNC-fiche daarover. De antwoorden gaan in op de Nederlandse positie.
- Beantwoording aangaande veiligheids- en defensiezaken is afgestemd met het Ministerie van Defensie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.